

lang Tid, at der ikke vilde blive Tale om at foretage noget som helst i Sommer, maaske ikke en Gang til næste Aar, og jeg ved i det hele taget slet ikke, hvor lang Tid der skulde gaa, før man kunde sige, at man havde saadanne Oplysninger, at det med Sikkerhed kunde siges, at nu var der ikke nogen Risiko ved at vedtage Lovforslaget. Men skal vi vente saa længe, saa tror jeg, man langt hellere straks maa afvise Tanken og sige, at det er en Opgave, som Staten hverken bør eller kan tage op. Der er foretaget adskillige Undersøgelser i disse Moser, og de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem fra Herning (Westergaard), tydede jo ogsaa paa, at man har noget Kendskab til Sagen. Men der er en Ting, man ikke har noget Kendskab til, og det er de Brændselspriser, der kommer efter Krigen; det maa jo indrømmes, at af dem afhænger det i høj Grad, om Foretagendet i det hele taget bliver rentabelt eller ikke. Om disse Brændselsprisers Højde kan ingen give nogen som helst Oplysning, hvor mange man end spørger derom. At Transporten af denne Tørv, som jo ikke er af den allerbedste Slags, har sine Vanskeligheder, er ogsaa rigtigt, men hvis der, som det ærede Medlem for Københavns 6. Valgkreds (Foss) siger — og han er dog Fagmand paa disse Omraader, om end ikke netop paa dette specielle Omraade —, kan skaffes Elektricitet til Veje, spiller Transportudgifterne ikke saa stor en Rolle.

Jeg giver det ærede Medlem fra Herning (Westergaard) fuldkommen Ret i, at de Opgaver, man stiller op for Fremtiden, Fremstilling af Ammoniak, Tjære, Gas og Elektricitet, maaske Tørvpulver osv., jo ikke er noget, der ligger for i Øjeblikket. Det er noget, man tænker sig, der er adskillige Muligheder for, naar navnlig Afvandingen finder Sted, og der en Gang er foretaget disse Kanaludvidelser, saa den Tørvemængde, der kan skæres i disse Moser, kan transporteres bort. Jeg skal indrømme, at der er ikke saa lidt i den Betragtning, som den ærede sidste Taler (Foss) var inde paa, at Landbrugsjordens Betydning i Forhold til Brændselspriserne ikke er saa særlig stor, men det spiller dog en Rolle, at man med nogenlunde Sikkerhed kan gaa ud fra, at efter at Tørvten er taget, kan der være tilbage et ret brugeligt Landbrugsareal, enten til Græs eller maaske ogsaa til Korn. Vi har jo, som ogsaa det ærede Medlem fra Herning var inde paa, adskilligt at holde os til indenfor den Virksomhed, som Hedeselskabet har ud-

ført gennem sine Stationer omkring i Moserne, og blandt de Mænd, hvis Navne jeg nævnedes før, er der ogsaa adskillige, som har set noget i samme Retning foretaget andre Steder, ikke mindst i Holland. Jeg gaar derfor ud fra, at Planen ikke er saadan, at man behøver i Øjeblikket at være i særlig Grad ængstelig for den Risiko, der er forbundet med den. Og i første Omfang afhjælper man i hvert Fald Arbejdsløsheden, uden at Staten i særlig Grad faar forhøjede Udgifter, thi Statens Udgifter til Støtte for de arbejdsløse er i Øjeblikket betydelige, og vi er jo alle enige om, at vi langt hellere maa anvende de Udgifter til Arbejde end til Understøttelse.

Det ærede Medlem fra Herning (Westergaard) spurgte mig, om der skulde være Statsdrift, og han føjede straks til, at som Lovforslaget var forelagt og efter Motiverne dertil, var det ikke Meningen, men hvis det var det, vilde det ærede Medlem være imod det. Det vilde jeg ogsaa selv være, og det er ikke Meningen, at der skal være Statsdrift. Det, som her er Opgaven, er blot at tilvejebringe saadanne Betingelser, at den private Virksomhed kan komme til at virke ude paa disse Arealer, og at hele den Virksomhed, der bliver udført i disse Moser, bliver underkastet en bestemt Plan, saa man gaar frem efter bestemte Regler, og saaledes, at naar man har taget Tørvten, er man ikke gaaet længere ned, end at der tilbage bliver et Landbrugsareal til Nytte i Fremtiden.

Det ærede Medlem fra Herning mente, at de 80,000 Kr. til Forundersøgelser var et stort Beløb og ligeledes de 770,000, og det er jo meget muligt. Det kan selvfølgelig ikke paa Forhaand nøjagtigt opgøres, men at det vil koste adskilligt, tror jeg, man maa sige sig selv, og det forekommer mig for Resten, at man sikkert kan gaa ud fra, at naar dette Arbejde overlades Statens Planteavlsudvalg, bruges der ikke flere Penge dertil end højst nødvendigt. Det ærede Medlem fra Herning spurgte ogsaa, om Ry Aas Regulering var indbefattet i disse Summer. Det gaar jeg ud fra, thi Kanalarbejderne er indbefattede i dem, og saa maa Uddybningen af Ry Aa ogsaa være det, da det er Meningen at bruge den som Vandvej til Limfjorden.

Med Hensyn til Lovforslagets § 2, hvor der er Tale om Ekspropriation, hvis ikke en mindelig Overenskomst kan opnaas, sagde det ærede Medlem fra Herning (Westergaard), og den sidste ærede Taler (Foss) var inde paa det samme, at han vilde meget tilraade, at man opnaaede en